

Havnadrongur

Jógvan Telling Joensen er havna-drongur. Pápin var úr Vági, men mamman var úr Havn.

Han vaks upp saman við Birgari Johannesen, Torkil og Per Thomsen og øðrum í einum spennandi og friðarligum umhvørvi í Havn eftir seinna heimsbardaga. Jógvan Telling er føddur 7. juli í 1947.

– Tað var ein ómetliga góð og spennandi tíð. Tað var í tíðini eg bleiv tannáringur, at ferð av álvara kom á í Føroyum. Línuskipini komu fyrst í seksti-árunum og Føroyar fingi av álvara aftur samband við umheimin, fortelur Jógvan Telling.

Tað var í hesum árum at filmurin »Tro, Háb og Trolldom« var tikin upp í Føroyum.

Sjónleikararnir í filminum, millum annað Poul Reichardt, búðu har í umhvørvinum, eins og instruktørurin Erik Balling.

Ein ómetaliga spennandi tíð fyri ein ungan drong, fortelur Jógvan Telling.

Tað var eisini tíðliga í tannár-unum, at Jógvan Telling saman við hinum fekk áhuga fyri nýggja rútmiska tónleikinum.

Jógvan Telling og Birgar Johannesen gjørdust vinmenn longu sum smádreingir. Heima hjá Birgar og teimum var tónleikur altíð í húsinum.

Leivur, beiggi Birgar, syngur »Eitt sunnukvøld í plantasjuni« og Floytu-Karl helt eisini til har.

Jógvan Telling dugdi ikki at spæla, men fekk ein guittar, sum Birgar Johannesen lærði hann at spæla á. Tað gekk skjótt hjá musikalska dreinginum at læra og teir báðir byrjaðu skjótt at framföra, sum ein duo.

Seinni vóru teir í »Cream Crackers« saman til Jógvan Telling var liðugur í Hoydølum og fór til Danmarkar at lesa.

– Sjálvt um hann kom úr einum heimi uttan tónleik, so lærði hann skjótt. Og lagasmíð bleiv hansara høvuðshandverk, sigur Birgar Johannesen.

19 ár í Danmark

Jógvan Telling tók studentsprógv í Hoydølum í 1966 og fór stutt eftir niður at lesa. Lestrarhugurin var ikki av tí besta, men við síðuna av lestrinum arbeiddi hann hjá danska postverkinum.

Hann skifti fleiri ferðir millum ymisk studiofak, men mesta tíðin fór við at arbeiða og so annars fáast við tónleik. Saman við Kára Mouritsen, Jógvan Dahl og øðrum spældu teir til nógvar veitslur og annað í danska høvuðsstaðnum.

Føroysku hølini í býnum vóru meira ella minni útgangsstøði fyri hesum virksemi.

Í endanum av seksti-árunum gjørdur hesir triggir saman við Anniku Hoydal og Jaspur Petersen vísu- og satiru-bólkin Harkaliðið.

Bólkurin var eitt nýbrot í føroyskum tónleiki, millum annað tí tey valdu at geva vísur, sum vanligu vóru brúktar í føroyskum dansi, út við tónleiki og við kvikum rútmum.

Tey høvdu eisini nógvar speisamar vísur á skránni, bæði tá ið

MYNDIR: FOTOSTUDIO/FINNUR JUSTINUSSEN

»Eg føldi at okkurt var heilt galið, men tað eydnaðist mær at koma til telefonina. Eg mintist bert eitt telefonnummar og tað var heim til mammu«

tey spældu á palli, men eisini á teimum plátum, sum tey góvu út,

Frá fyrstu plátuni kenna tey flestu Sektus og Sekterius, 15 ár, Tulipanærina og Ritukvæði.

Hetta eru vísur, sum eru vorðnar fólkaogn.

Hóast Harkaliðið er føroyskt, so er ein stórur partur av tí, sum er komið út, gjørt í tíðini, meðan luttakararnir í bólkinum hava búð í Keyptmannahavn.

Jógvan Telling sjálvur livdi meira ella minni, sum yrkistónleikar í fleiri av árunum í Danmark. Hann spældi umborð á stóru ferðamannaskipunum, sum sigla á Donau-ánni, eins og hann eisini skpældi umborð á cruiseskipum í Miðalhavinum.

Eisini hevur hann tikið síni tór umborð á Norrønu, tí gomlu.

Musiikkpedagogur

Hóast lestrarhugurin ikki var serliga góður, so vildi Telling ikki koma til Føroya aftur uttan útbúgving.

Hann søkti um at sleppa inn á Musikkonservatoriet í Danmark og tað eydnaðist. Har tók hann sína útbúgving, sum musikpedagogur. Ein útbúgving, sum tók fyra ár, men sum gav honum atgongd til skúlaverkið í Føroyum, tá ið hann kom heimaftur í 1986.

Beinanvegin hann kom heim til Føroyar fór hann at undirvísa. Hann undirvísti á læraraskúlanum, á studentaskúlanum í Hoydølum, á musikskúlanum, á háskúlanum, umframt at hann hevði fleiri kór.

Jógvan Telling stjórnaði Glymur fyrstu fimm árin kórið var til.

Umframt tað, so spældi hann til

dans og annað í vikuskiftunum, so tað var full ferð á hesi árin eftir at hann var komin heimaftur til Føroyar.

– Ja, eg hevði ómetaliga nógv at gera hesi árin og tá ið eg hyggi aftureftir, so var tað kanska ein av orsökunum til, at eg var raktur av heilbløðingini í 1993, sigur hann.

Hann sigur, at hóast hann hevði nógv at gera, so kendi hann ikki strongd á sær. Afturlítandi sær tað tó eitt sindur øðrvísi út.

– Eg arbeiddi nógv og stutt-leikaði mær um vikuskiftið við at spæla og annað, so tað var ikki óvanligt, at lítið varð sovið, sigur hann í dag.

Skemtari

Hóast Jógvan Telling er kendur sum tónleikari og lagasmíðjur, so hevur hann ongantið krógvað, at

hann er stórskemtari og at hann trívist væl við speisku vísunum, sum serliga Harkaliðið gav út.

Tá ið løgtingsval var í 1990 skipaðu útvarp og sjónvarp fyri fyrstu ferð saman fyri stórum valkvøldi í Norðurlandahúsinum.

Tá gekk ikki so skjótt at savna úrslitini inn, so neyðugt var at hava okkurt til undirhalds inn ímillum turru tøluni.

Jógvan Telling var saman við Kára Mouritsen og Jógvan Dahl biðin um at skipa fyri undirhaldinum hetta kvøld – og tað gjørdur teir í besta Harkalið-stíli.

Í gallaklæðum – við hvítum smokingjakka, svørtum buksum og butterfly undirhildu teir Føroya fólk hetta valkvøldið og fáa munnu tey vera, sum ikki minnst sangin um »Skúmbanar til Føroya fólk«.

Ein táttur, sum Gunnar Hoydal gjørdi.

– Ja, tann tátturin hevur fylgt mær síðani. Eg haldi sjálvur at hetta var eitt sera stuttligt kvøld, sigur Jógvan Telling.

Støðan í dag

Jógvan Telling býr í dag framvegis á Frælsinum í Havn.

Síðani hann fyri skjótt 23 árum síðani var raktur av heilbløðingini hevur hann vant hart og er komin væl fyri seg.

Hann brúkar nógva tíð at mála og hann kann tosa væl fyri seg í dag. Viðhvørt stendur á at minnst nøvn og árstøl, men annars er hann rímuliga væl fyri.

Í fleiri ár hevur hann fingið undirvísing frá talupedagogum og kropsliga venjingin hevur eisini verið hørð – kanska serliga tey fyrstu árin.

Tað hevur eisini eydnast Jógvani Telling at taka koyrikort, so hann sleppur runt sjálvur við egnum bili.

– Nú gleði eg meg ómetaliga nógv til konsertina í Norðurlandahúsinum seinast í hesum mánaðinum, sigur ein spentur tónleikari, lagasmíður og tekstskrivari.

ARNIG@SOSIALURIN.FO

■ **Heiðurskonsertin fyri Jógvan Telling verður í Norðurlandahúsinum leygardagin 27. februar.**

Hann hevur hetta væl uppiborið

Stigtakarinn til heiðurskonsertina heldur, at Jógvan Telling hevur hana væl uppiborna

Nýtulking av lög-unum hjá Jógvan Telling er lögð í hendurnar á ungum tónleikarum, sum fyri tað mesta ganga í Hoydølum og hava luttikið í sangleikum og øðrum har uppi.

Hans Olivur Joensen, tónleikalærari, hevur tikið stig til heiðurskonsertina. Hann sigur, at konsertin í veruleikanum er býtt í tveir partar.

– Í fyrsta partinum fara ungu tónleikararnir at nýtulka lögini hjá Jógvan Telling, meðan seinni partur verður meira traditionellur. Har fara meira etableraðar sangrøddir at syngja hansara sangir, sigur fyrireikarinn Hans Olivur Joensen.

Eitt húsorkestur við tónleikarum fer at bakka upp um sangararnar.

Josva Debess fer at spæla

trummur, Jens Marni Hansen, guitar, Pauli Magnussen, bass, og Ragnar Finson fer eisini at spæla.

– Tað er ikki nøkur selrig orsök til at hettra verður gjørt nú. Vit høvdu ætlanir um at gera tað tá ið hann fylti runt, men tá bleiv tað ikki til nakað. Nú skal tað vera, sigur Hans Olivur Joensen, stigtakarinn.

Konsertin verður í Norðurlandahúsinum 27. februar.

ARNIG@SOSIALURIN.FO